

Vragen en antwoorden aangepaste distributieregeling AC

Algemeen

De distributieregeling van het aanmeldcentrum (AC) is aangepast (bijlage 2, inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2020). Aanleiding hiervoor is de sterke toename van het aantal door advocaten ingediende voorkeursmachtigingen sinds het afgelopen jaar, mede veroorzaakt door de achterstanden van de IND.

Wachtende asielzoekers zoeken daardoor naar mogelijkheden om de start van hun procedure naar voren te halen. Zij benaderen advocaten in de hoop dat zij de IND kunnen bewegen eerder met de procedure te starten en deze advocaten stellen zich als voorkeursgemachtigde bij de IND en de Raad voor Rechtsbijstand. Er zijn daarbij advocaten met meer dan 100 voorkeursmachtigingen. Dit maakt een efficiënte uitvoering van een distributieregeling onuitvoerbaar. In de distributieregeling was al een bepaling voor dit doel opgenomen, maar deze bleek in de praktijk niet te voldoen.

De aanpassing behelst het opnemen van een maximum van 20 voorkeursmachtigingen per jaar voor advocaten op het AC Rooster in bijlage 2a van de inschrijvingsvoorwaarden. Zodra het maximum van 20 voorkeursmachtigingen in een jaar is behaald, wordt de advocaat gedurende de rest van het kalenderjaar in de behandellocatie niet meer gefaciliteerd.

De Raad heeft over deze aanpassing en uitvoering ervan vragen gekregen. We beantwoorden deze graag in onderstaande lijst met vragen & antwoorden. Deze lijst kan worden aangepast als er nieuwe vragen opkomen.

Waarom is er een aanpassing in de distributieregeling gedaan?

De aanpassing van de distributieregeling moet meer balans aanbrengen tussen distributie en eigen inbreng van zaken. Daardoor kan de distributieregeling efficiënter worden uitgevoerd. De aanpassing van de distributieregeling maakt het bovendien mogelijk de zaken evenredig te verdelen onder de aan het rooster deelnemende advocaten. Zo kan beter voldaan worden aan de vereisten van de inschrijvingsvoorwaarden op het gebied van kwaliteit en kantoororganisatie, waar de regeling onderdeel van uitmaakt.

De distributieregeling is onderdeel van de inschrijvingsvoorwaarden, die in overleg met de NOVA tot stand komen en waar nodig in tijd worden geactualiseerd. De inschrijvingsvoorwaarden hebben tot doel rechtszoekenden van kwalitatief goede rechtshulp te voorzien. De distributieregeling aanmeldcentra betreft asielzoekers, een kwetsbare groep van rechtzoekenden. Hun belang willen we op deze manier met zijn allen zo goed als mogelijk dienen.

Worden de effecten van de aanpassing gemeten?

Eind 2021 wordt geëvalueerd of en in welke mate de aanpassing van de distributieregeling heeft geleid tot het gewenste effect. Ook wordt gekeken of de aanpassingen onverhoopt hebben geleid tot ongewenste bijeffecten. Daarbij wordt ook gekeken of het aantal van maximaal 20 voorkeursmachtigingen moet worden aangepast.

Vanaf welke datum worden de voorkeursmachtigingen geteld?

De aangepaste distributieregeling geldt voor zaken met een aanvraagdatum van 1 april 2020 en daarna. Dit geldt ook voor de overgangsregeling, waarbij de advocaat die op 1 september 2020 100 en op 1 november 2020 50 voorkeursmachtigingen heeft.

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft de zogenaamde Taskforce in het leven geroepen die er voor moet zorgen dat begin 2021 de lange wachttijden voor asielzoekers verdwenen zijn. Daartoe neemt de Taskforce alle asielzaken in behandeling waarvan de

aanvraagdatum vóór 1 april 2020 ligt. De IND is verantwoordelijk voor het bijhouden van de nieuwe instroom met een aanvraagdatum van 1 april 2020 en daarna. Ook de Raad richt zich op het bijhouden van de nieuwe instroom en de aangepaste distributieregeling sluit daarbij aan.

Hoe verhoudt de aanpassing van de distributieregeling zich tot de vrije advocaatkeuze?

In de distributieregeling (bijlage 2a, punt 2 onder e) staat benadrukt dat de Raad rekening houdt met de vrije advocaatkeuze. Dit uitgangspunt kan echter op gespannen voet komen te staan met overige uitgangspunten in de distributieregeling, met name de evenredigheid van te verdelen zaken en de efficiency en snelheid waarmee gepland moet worden.

Evenredigheid van distributie betreft niet alleen het aantal, maar ook het soort zaak. 'Advocaten dienen elk soort zaak te accepteren', zo staat in de regeling (bijlage 2a, punt 2 onder a). Gebleken is dat voorkeursmachtigingen hoofdzakelijk in spoor 4 zaken worden ingediend. Dit betekent dat bij de distributie volgens het rooster vooral spoor 1 en 2-zaken overblijven.

Bij de behandeling van asielzaken worden strakke en korte termijnen gehanteerd. Ook al heeft een zaak lang op de start van behandeling moeten wachten, wanneer deze eenmaal van start gaat, zijn de termijnen kort. Dit kan bij een volle dossierkast met voorkeurszaken leiden tot agendaproblemen. De planners van de Raad, die het rooster als uitgangspunt hebben, kunnen dan niet langer maatwerk leveren. De vrije advocaatkeuze blijft in deze zaken bestaan, maar dan zonder de facilitering door de Raad.

Hoe lang geldt de maatregel dat de advocaat niet langer wordt gefaciliteerd?

In beginsel wordt de advocaat gedurende het resterende jaar niet langer gefaciliteerd en wordt in het nieuwe jaar opnieuw beoordeeld of de advocaat gefaciliteerd wordt. Blijkt echter gedurende het lopende jaar dat het aantal machtigingen tot nul is teruggebracht én dat de advocaat gedurende hetzelfde jaar een dusdanig aantal zaken gedistribueerd heeft gekregen zodat hij of zij volgens de normale roostering in aanmerking zou komen voor distributie van nieuwe zaken (zie artikel 4 onder c van de distributieregeling), dan distribueert de afdeling Legal Aid opnieuw die nieuwe zaken en wordt de advocaat weer gefaciliteerd. De advocaat ontvangt hierover vooraf bericht.

Wat houdt 'niet verder faciliteren' in?

De Raad stopt dan met de ondersteuning bij het organiseren van gesprekken met cliënten. Als de Raad stopt met faciliteren dan geldt het volgende:

1. Ingestuurde machtigingen worden door de Raad verwerkt, dossiers en stukken die voorhanden zijn op het moment dat de machtiging verwerkt wordt worden verstuurd aan de gemachtigde.
  1. In het geval de Raad een eerdere machtiging heeft ontvangen voor dezelfde cliënt wordt de naam van de eerdere gemachtigde advocaat doorgegeven aan de advocaat die zich het laatst gesteld heeft als gemachtigde.
  2. Na schriftelijke terugtrekking van de eerdere advocaat wordt de nieuwe machtiging verwerkt. De dossiers worden door de betreffende advocaten onderling uitgewisseld. De Raad doet dit niet nogmaals.
2. Als de IND de startdatum van de procedure bekend maakt, geeft de Raad dit door aan de gemachtigde.
3. De advocaat maakt zelf de planning voor dag 1, dag 2, dag 4 en dag 6, nodigt zelf de cliënt uit, reserveert zelf de tolk, regelt zelf de ruimte en spreekt met de IND af hoe de dossierstukken worden uitgewisseld.

4. Er is daarnaast geen enkele verdere facilitering van de Raad in de AC's en andere kantoren.
5. Als meerdere zaken per dag door de IND worden ingeroosterd dient de advocaat zelf een oplossing te zoeken. Zorgen voor vervanging is mogelijk, maar als het vermoeden bestaat dat zaken worden doorgegeven, dan meldt de Raad dit aan de deken.
6. De Raad kan niet bemiddelen tussen IND en advocaat over dubbele inroostering.
7. De advocaat wordt gedurende het betreffende kalenderjaar niet meer ingeroosterd, omdat hij buiten de evenredige distributie van zaken valt. In het nieuwe kalenderjaar kan de advocaat weer worden ingeroosterd, afhankelijk van het aantal machtigingen dat de advocaat op dat moment volgens de inschrijvingsvoorwaarden (artikel 5 onder a van bijlage 2A) mag hebben om gefaciliteerd te worden.

Valt een advocaat die niet meer wordt gefaciliteerd nog wel onder inschrijvingsvoorwaarden?

Het niet meer faciliteren betreft enkel de ondersteuning bij het organiseren van gesprekken met cliënten. De betrokken advocaat kan nog wel op toevoegbasis werken (voor zover daarbij nog geen maximum is bereikt) en valt nog wel onder de inschrijvingsvoorwaarden (en daarmee onder de distributieregeling). Op de dagen waarop de advocaat staat ingeroosterd in een AC worden geen zaken gedistribueerd, volgens de evenredige verdeling van zaken. Zodra de periode van niet-faciliteren is verstreken en de advocaat onder het maximum blijft, kunnen weer voorkeursmachtigingen worden ingediend en zaken volgens het rooster worden gedistribueerd.

Wat gebeurt er als een advocaat meer dan 20 machtigingen heeft?

De reden voor het niet meer faciliteren na het bereiken van een maximum, is dat dan de medewerkers van de Raad in de aanmeldcentra geen maatwerk meer kunnen regelen. Lopende procedures kunnen worden afgehandeld mét ondersteuning van de Raad. Procedures die van start gaan ná het bereiken van het maximum niet meer.

Hoe hard is het maximum van 20 voorkeursmachtigingen?

Het in de inschrijvingsvoorwaarden gestelde maximum van 20 voorkeursmachtigingen leidt niet automatisch tot het niet langer faciliteren door de Raad. Wanneer het aantal van 20 in beeld komt, maakt de Raad eerst zijn voornemen daartoe per brief kenbaar. Dit is een voornemen waarop de advocaat een redelijke termijn krijgt om te reageren. De advocaat kan dan toelichten of er mogelijke bijzondere omstandigheden zijn waardoor dit aantal is bereikt en hoe de advocaat verwacht deze zaken te kunnen behandelen. Dan wordt nader bezien in hoeverre verder faciliteren in redelijkheid nog wel mogelijk kan zijn. Argumenten die hierbij een rol kunnen spelen zijn bijvoorbeeld samenhang tussen zaken, de periode waarbinnen de machtigingen zijn verkregen, de verwachte afhandeling van zaken, etc. De advocaat kan tegen het besluit bezwaar en beroep aantekenen.

Gelden een terugkomende (Dublin)zaak, de 'hasa's', tweede en volgende asielaanvragen ook als een voorkeurszaak?

Nee. De Raad distribueert nieuwe zaken. Voorkeurszaken zijn alleen die asielzaken die nog niet in behandeling zijn genomen en waarbij de cliënt een machtiging heeft getekend waarin hij/zij aangeeft te willen worden bijgestaan door zijn/haar voorkeursadvocaat. In het geval een asielzoeker, die eerder door een advocaat in de asielzaak is bijgestaan en daarna opnieuw in de asielprocedure wordt opgenomen, geldt dit niet als een nieuwe zaak. Het is dus niet een voorkeursmachtiging die meetelt in de distributie van nieuwe asielzaken.

Kan een niet langer gefaciliteerde advocaat de afspraken van de A.A.-procedure op het eigen kantoor plannen en worden de reiskosten van cliënten dan vergoed?

De Raad faciliteert niet langer het gebruik van de spreekkamers op de afdeling van de Raad in het AC. De advocaat is er vrij in te kiezen waar hij/zij de afspraken plant. Dit kan op het kantoor van de advocaat zijn. Het COA verstrekt in dergelijke situaties alleen een reisticket ten behoeve van dag-1. Voor de overige dagen in de A.A.-procedure faciliteert het COA de reis (per bus) naar het AC.

Als en advocaat (te) veel voorkeursmachtigingen heeft, kan hij/zij deze dan overdragen aan een kantoorgenoot of andere advocaat?

Een voorkeursmachtiging betreft een opdracht van een cliënt aan één bepaalde advocaat. Het is niet mogelijk een kantoor of meerdere advocaten tegelijk te machtigen. Wanneer een andere advocaat zich als voorkeursgemachtigde stelt wanneer eerder een voorkeur voor een andere advocaat is kenbaar gemaakt, dan dient de nieuwe voorkeursadvocaat een nieuwe door cliënt ondertekende machtiging te overleggen. De Raad is verantwoordelijk voor een evenredige distributie van zaken. Het is om die reden nadrukkelijk niet de bedoeling dat advocaten (met te veel voorkeursmachtigingen) onderling voorkeursmachtigingen overdragen.

Waar kan het aantal voorkeursmachtigingen dat een advocaat heeft worden nagevraagd?

In beginsel is een advocaat zelf verantwoordelijk voor de administratie van ingenomen zaken. Bij onduidelijkheid over het aantal bij de Raad geregistreeerde voorkeursmachtigingen kan de advocaat contact opnemen met de Raad in AC Ter Apel.

Waarom neemt de Raad niet meer personeel aan om ook in alle zaken met een voorkeursmachtiging te kunnen faciliteren?

De distributieregeling AC is een voorliggende voorziening waarop de Raad de capaciteit en personeelsinzet baseert. Wanneer een advocaat in een aanzienlijk aantal zaken (boven het gestelde maximum) buiten de distributie door de Raad om werkt, is deze advocaat zelf verantwoordelijk voor administratie en planning van deze zaken.